

UMEÅ UNIVERSITET

Verksamhetsplan för Läraryhögskolan

för 2020-2022

REVIDERAD AV LÄRARHÖGSKOLANS STYRELSE 2021-10-21

UMEÅ UNIVERSITET

Verksamhetsplan för Lärarhögskolan 2020-2022

Lärarhögskolan samordnar, utvecklar och kvalitetssäkrar lärarutbildning och utbildningsvetenskaplig forskning och forskarutbildning vid Umeå universitetet. Lärarhögskolans verksamhet bedrivs vid universitetets alla fakulteter med ett kansli som stödjer den operativa verksamheten med bland annat studieadministration, studie- och yrkesvägledning, ekonomifunktioner, utbildningsledning och ledning.

Verksamhetsplanen behandlar tre verksamhetsområden, Utbildning, Forskning och Stödverksamhet. Inom alla områden är Lärarhögskolan en aktör som vill ta sitt ansvar för en framtid där forskningsbaserad kunskap, kreativitet, demokratiska värderingar och medmänsklighet bidrar till en hållbar utveckling. Områdena interagerar och samverkar genom att forskning stärker utbildning och utbildning stärker forskning. Stödverksamheten möjliggör för forskande och undervisande personal att arbeta fokuserat med sina uppgifter. Alla arbetar för att nå verksamhetens mål.

Hela verksamheten bedrivs i samverkan med intressenter inom och utanför universitetet. Viktiga samverkansparter är; skolor och skolhuvudmän i vår region- Vi är en betydelsefull aktör nationellt och internationellt men med ett särskilt ansvar för att utbilda goda lärare, skapa och sprida utbildningsvetenskaplig kunskap och samverka med intressenter regionalt. Det ansvaret tar vi genom att ge utbildningar av hög kvalitet, genom nationellt och internationellt konkurrenskraftig forskning och forskarutbildning och ett gott verksamhetsstöd. Vi alla arbetar för ständigt förhöjd kvalitet och konkurrenskraft.

Denna verksamhetsplan gäller för tiden 2020 – 2022 och är senast reviderad genom beslut i Lärarhögskolans styrelse 2021-10-21. Verksamhetsplanen kompletteras med en aktivitetsplan för år 2022 där planerade aktiviteter för att stödja verksamhetsplanens mål presenteras. Aktivitetsplanen utarbetas av Lärarhögskolans kansli i dialog med annan personal inom Lärarhögskolans verksamhetsområde. Dokumenten tar sin utgångspunkt i Umeå universitets vision (FS 1.1-96-19) och verksamhetsplan (FS 1.3.1-151-20) men också i dialoger om mål och behov med personal och samverkansparter på och utanför universitetet.

UMEÅ UNIVERSITET

Utbildning

Vid Lärarhögskolans program och kurser studerar ca 4 000 studenter. De undervisas av personal från många av universitetets delar. I regionen liksom i hela landet finns ett stort underskott av behöriga förskollärare, lärare och studie- och yrkesvägledare. Därför finns behov av att än fler studenter rekryteras till och utbildas på utbildningar av hög kvalitet. Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som bedrivs i yrkesverksamheten är viktiga delar av de flesta av våra utbildningar. Kunskaper, insikter, samarbeten och värderingar kommer också i hög grad ur internationella sammanhang.

Därför samlas i detta avsnitt följande fyra målområden:

- Utbildning med hög kvalitet
- Kompetensförsörjning av förskollärare, lärare och studie- och yrkesvägledare i regionen och nationellt
- Hög kvalitet i den verksamhetsförlagda utbildningen
- Internationalisering.

Målområde 1: Utbildning med hög kvalitet:

1.1 Lärarhögskolans kvalitetsarbete sker inom ramen för universitetets systematiska kvalitetsarbete (FS 1.1-1324-18). Dokumentet "Kvalitetsarbete inom Lärarhögskolan" (FS 1.1-1628-16) kompletterar universitetets kvalitetssystem. Arbetet behöver vara känt i organisationen och det behöver regelbundet aktualiseras för att vara det stöd i kvalitetsarbetet som det avser att vara.

Därför reviderar och uppdaterar Lärarhögskolan

- dokumentet Kvalitetsarbete inom Lärarhögskolan senast 2022.

1.2 Efter UKÄ-granskningar under de senaste åren har Lärarhögskolans programutbildningar bedömts hålla hög kvalitet. Ändå finns förbättringsområden som fortsatt behöver utvecklas. Till exempel behöver forskningsanknytningen förstärkas inom vissa program.

Därför säkerställer Lärarhögskolan att

- kvalitetshöjande åtgärder med anledning av UKÄ-granskningarna vidtas.

1.3 I Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning är regelbundna kollegiala granskningar av utbildningsprogrammen en av aktiviteterna. I granskningen ska både identifierade styrkor och utvecklingsområden lyftas fram. Granskningsrapporten utgör underlag för programmets verksamhetsberättelser och verksamhetsplaner.

Därför säkerställer Lärarhögskolan:

- att föreslagna åtgärder efter kollegial granskning av Lärarhögskolans program prioriteras och verkställs.

1.4 I flera av Lärarhögskolans olika forum är en god representation av studenter centralt. I de flesta forum är studenternas medverkan en självklar del medan det i andra forum kan vara svårt att rekrytera representanter, ibland för att studentgrupperna är äldre och ofta yrkesverksamma vid sidan av studierna, ibland av andra orsaker.

Därför arbetar Lärarhögskolan aktivt för:

- att öka studentrepresentationen i olika forum.

1.5 Utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) är en central del i flertalet av LH:s lärarutbildningar. Inom UVK har förbättringsområden identifierats som bland annat rör organisering av innehåll, progression, vetenskapligt förhållningssätt och studenters perspektiv.

Därför initierar Lärarhögskolan

- en översyn av UVK under 2022.

UMEÅ UNIVERSITET

1.7 I akademien liksom i lärarprofessionen är en god språkhantering väsentlig. Universitetslärare har signalerat att studenter behöver utveckla sina språkkunskaper. För att möta upp det behovet beslutade Lärarhögskolan under 2021 om medel för ett utvecklingsarbete. Som ett första steg har en arbetsgrupp för stärkt språkstöd under året identifierat behov och förbättringsområden. Som ett andra steg ska ett operativt arbete gentemot undervisande lärare initieras.

Därför skapar Lärarhögskolan:

- förutsättningar att realisera förslag från arbetsgruppen för stärkt språkstöd.

1.8 I Lärarhögskolans utbildningar byggs bokstavligen talat framtiden. I det byggverket ska ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart förhållningssätt tillämpas.

Därför verkar Lärarhögskolan för

- att undervisningsinslag om hållbara förhållningssätt finns i alla program.

Målområde 2: Kompetensförsörjning av förskollärare, lärare och studie- och yrkesvägledare i regionen och nationellt

2.1. Bristen på kompetenta och behöriga förskollärare, lärare och studie- och yrkesvägledare är stor i Sverige, vilket gör Lärarhögskolans uppdrag särskilt viktigt. Lärarhögskolan ser skolor och förskolor i hela Sverige som avnämare men har ett särskilt fokus i uppgiften att försörja regionen med behörig personal. I uppdraget ingår att fortsätta att erbjuda ett brett utbud av utbildningar och möjliggöra ett livslångt lärande.

För en utveckling av kompetenser bland lärare är vidareutbildning centralt för att stödja det livslånga lärande som förutsätts i dynamisk skolverksamhet. Lärarhögskolan är också beroende av kompetenta forskarutbildade lärare. Därför behövs utbildningar och inte minst fristående kurser på avancerad nivå. Kurser och utbildningar på avancerad nivå ska kunna erbjuda en bredd av fördjupande kurser för lärare inom många områden och behov.

Därför verkar Lärarhögskolan för att:

- utveckla programutbildningar i enlighet med nationella och regionala behov
- fortsätta att utveckla nationella uppdrag, t.ex. Vidareutbildning av lärare, Arbetsintegrerade lärarutbildningar, Utländska lärares vidareutbildning och ämneslärarutbildning i samiska och meänkieli,
- möjliggöra för flexibla undervisningsformer i lärarhögskolans program
- erbjuda en bredd av utbildningar även på avancerad och forskarutbildningsnivå.

2.2. Lärarhögskolan arbetar aktivt för att få studenter som är intresserade av att bli förskollärare, lärare eller studie- och yrkesvägledare att läsa vid Umeå universitet. Detta gäller även för intresserade av kompetensutveckling, vidareutbildning på avancerad nivå, forskarutbildning etc. För att potentiella studenter ska få kännedom om utbildningarnas höga kvalitet krävs en innovativ och riktad marknadsföring från Lärarhögskolans sida.

Därför utvecklar Lärarhögskolan

- strategier för en riktad marknadsföring av våra utbildningar på alla nivåer.

Målområde 3: Hög kvalitet i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU)

3.1. Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är en central del i de flesta utbildningar till lärare och förskollärare. Likaså är praktikperioderna viktiga delar av studie- och yrkesvägledarprogrammet.

Med syftet att öka kvaliteten i VFU/praktik bildades hösten 2020 en strategisk VFU- grupp vid Lärarhögskolan. Gruppen består av skolhuvudmän, programrådsordförande, utbildningsledare, projektledningen för övningsskolor, VFU-utvecklare, studeranderepresentant och biträdande

UMEÅ UNIVERSITET

föreståndare. Det övergripande målet är att verka för hög kvalitet i den verksamhetsförlagda utbildningen. Gruppen arbetar utifrån prioriterade områden för att stödja utveckling av exempelvis bedömningsunderlag, bedömning och bedömningskriterier, VFU-periodernas längd, placering och innehåll samt frågor som rör progression och handledarutbildning.

Därför verkar Lärarhögskolan för att:

- att samtliga lärare på VFU-kurser liksom handledare i skolorna har en relevant utbildning för sina uppdrag.
- att VFU-periodernas innehåll, längd och placering är väl avvägda relativt annat innehåll och andra mål i programmen.
- att bidra till högre kvalitet i VFU och skapa förutsättningar för samverkan, likvärdighet och rättssäkerhet

Målområde 4: Internationalisering

4.1. Den ökade globaliseringen och det alltmer mångkulturella samhället ställer krav på en medveten internationalisering av alla utbildningar. Detta gäller inte minst lärarutbildningarna som ska förbereda studenterna för ett yrkesliv där kulturmöten är vardag och interkulturell kompetens är av stor vikt.

Därför verkar Lärarhögskolan för att

- erbjuda goda möjligheter att genomföra VFU och andra kurser internationellt
- internationella perspektiv belyses i Lärarhögskolans utbildningar
- erbjuda goda förutsättningar för att skapa, behålla och utveckla internationella nätverk.

UMEÅ UNIVERSITET

Forskning

Lärrhögskolans forskning och forskarutbildning bedrivs på universitetets samtliga fakulteter, ofta i nära samverkan med skolor och skolhuvudmän. För att möjliggöra för forskare att skapa kunskap inom det utbildningsvetenskapliga området utlyser Lärrhögskolan regelbundet medel för forskning. Bland utlysningarna finns sökbara medel för forskningstid, riktade satsningar för institutioner och fakulteter för att stödja befintliga eller skapa nya forskningsmiljöer, internationaliseringsmedel och samfinansierade doktorandtjänster.

I detta avsnitt samlas följande fyra målområden:

- Vid Lärrhögskolan bedrivs omfattande utbildningsvetenskaplig forskning av hög kvalitet
- Risktagande och nydanande forskning
- Lärrhögskolan stärker forskning kopplad till verksamhetsutveckling
- Lärrhögskolan har en attraktiv utbildning på forskarnivå.

Målområde 1: Vid Lärrhögskolan bedrivs omfattande utbildningsvetenskaplig forskning av hög kvalitet

1.1. Inom det utbildningsvetenskapliga området bedriver Lärrhögskolan forskning av hög kvalitet. Nationellt och internationellt har vi forskningsområden som är högt konkurrenskraftiga och uppmärksammade. Det är angeläget att de områdena ges möjlighet att bevara och utveckla sin kompetens och forskningskvalitet.

Därför arbetar Lärrhögskolan med att

- inspirera och stödja seniora forskare att söka kvalitets- och prestationsbaserade externa och interna anslag.

1.2. Vid Lärrhögskolan finns också fält där forskningsmiljön ännu inte har nått hög konkurrenskraft men där förutsättningar för det finns. De fälten är viktiga delar av framtidens utbildningsvetenskapliga forskning och kan snart vara både uppmärksammade och konkurrenskraftiga. Juniora forskare inom utbildningsvetenskap och seniora forskare från andra fält men med intresse för utbildningsvetenskap är viktiga aktörer i dessa fält.

Därför arbetar Lärrhögskolan för att

- forskare på olika nivåer och från olika kompetensområden ska intressera sig för utbildningsvetenskap
- identifiera framtidsområden för utbildningsvetenskaplig forskning
- fakulteter, institutioner och forskningsmiljöer på universitetet ska uppmärksamma riktade satsningar som till exempel kan stödja utvecklingsbara områden.

1.3. Kompetensförsörjning behöver ses som en enhet mellan lärarutbildning, forskning och yrkespraktik. Inom alla tre områdena behövs kompetens från de andra. Ekonomiska resurser är en nödvändig förutsättning för kompetens, men inte den enda. En långsiktig rekryteringsstrategi med förskola, skola, lärarutbildning och utbildningsvetenskaplig forskning i fokus behövs.

Därför arbetar Lärrhögskolan för

- att skapa förutsättningar för god samverkan mellan skola, förskola, skolhuvudmän, forskning och lärarutbildning i rekryterings- och kompetensförsörjningsfrågor.

Målområde 2: Risktagande och nydanande forskning

2.1. Lärrhögskolans forskningssatsningar ska ses som långsiktiga och hållbara. Det kräver möjlighet till risktagande och nydanande. Till exempel behöver en god del av forskningsfinansiering vara av sådan volym och så långsiktig karaktär att det finns utrymme att tillåta omtag i planerings- och forskningsprocesser. Det är väsentligt att sådana omtag kan ses som möjligheter snarare än motgångar.

UMEÅ UNIVERSITET

Därför möjliggör Lärarhögskolan

- nydanande forskning genom finansieringsformer som är tillräckligt stora och långsiktiga för att medge relativt höga risker.

2.2. Nydanande forskning skapas ofta av att olika forskningsområden samverkar och prövar varandras idéer. För det utbildningsvetenskapliga området finns många andra högt intressanta forskningsområden att lära av och samverka med. Att mötas på den internationella arenan är också ett sätt att skapa grogrund för nydanande forskning.

Därför arbetar Lärarhögskolan med

- att inspirera till tvärvetenskaplig samverkan nationellt och internationellt
- utlysning av initieringsanslag för att stimulera nydanande forskning.

Målområde 3: Lärarhögskolan stärker forskning kopplad till verksamhetsutveckling

3.1. Skolverksamheten behöver på många sätt vetenskaplig kunskap. För sina ämnesområden men också för metodutveckling inom pedagogik och didaktik. Därför är en stark utbildningsvetenskap ett nationellt intresse där Lärarhögskolan har en central roll att spela.

För att utbildningsvetenskaplig kunskap ska ge en så hög nytta som möjligt krävs samverkan mellan forskning och förskola/skola. Det finns en god sådan samverkan mellan förskolor, skolor, skolhuvudmän och Lärarhögskolan. Det finns också goda förutsättningar att utveckla den ytterligare, inte minst genom den nationella satsning som görs på praktiktäna utbildningsvetenskaplig forskning.

Därför verkar Lärarhögskolan för

- en än närmare samverkan i forskningsfrågor med skolhuvudmän, förskolor och skolor
- möjligheter till forskning som samfinansieras med förskolor, skolor och skolhuvudmän
- forskning med personal från både förskolor, skolor och Lärarhögskolan
- en effektiv och transparent forskningsorganisation som stödjer praktiktäna forskning i samverkan.

Målområde 4: Universitetet har en attraktiv utbildning på forskarnivå

4.1. Både för de redan etablerade forskningsområdena med stor konkurrenskraft och för de mer nyetablerade är rekrytering av nya forskare en avgörande framtidsfråga. Även i det arbetet har utbildning och forskning helt gemensamma intressen. Behovet av forskningskompetens är stor också inom flera av Lärarhögskolans utbildningar.

Därför skapar Lärarhögskolan

- förutsättningar för rekrytering av framtidens forskare till doktorandstudier, samfinansierade av skolor och universitetsverksamheter
- forskarutbildning av hög kvalitet
- möjligheter till internationella erfarenheter för doktorander i forskarskolan.

UMEÅ UNIVERSITET

Stödverksamhet

Lärarhögskolan har ett effektivt och relevant verksamhetsstöd som skapar goda förutsättningar för högkvalitativ utbildning, forskning och samverkan.

I detta avsnitt samlas följande målområden:

- Lärarhögskolans kansli arbetar för att ge hela Lärarhögskolans verksamhet ett gott professionellt stöd.
- Lärarhögskolan är en inkluderande arbetsplats där medarbetarnas hälsa och arbetsmiljö är i fokus.

Målområde 1: Lärarhögskolans kansli arbetar för att ge hela Lärarhögskolans verksamhet ett gott professionellt stöd

1.1. Lärarhögskolans kansli är en professionell, lösningsfokuserad och flexibel resurs som ger utbildnings- och forskningsverksamheterna liksom studenterna ett gott administrativt stöd. Kansliets stöd kompletterar institutionernas och fakulteternas motsvarighet med spetskompetenser inom Lärarhögskolans område. Kansliets personal samverkar nära med undervisande och forskande medarbetare men också med förskolor, skolor och skolhuvudmän. Det stödet och den administrativa samverkan underlättas av en tydlig och transparent organisation där individers och grupper arbetsuppgifter är lätta att identifiera.

Därför arbetar Lärarhögskolan för att

- medarbetarnas ansvar och uppgifter tydliggörs och kommuniceras inom och utom kansliet
- kommunikationskanaler mellan kansliets medarbetare och andra intressenter är öppna och raka.
- för att bibehålla och utveckla de särskilda kompetenser som behövs på kansliet erbjuds goda möjligheter för medarbetare att utveckla för verksamheten relevanta kompetenser.

Målområde 2: Lärarhögskolan är en inkluderande arbetsplats där medarbetarnas hälsa och arbetsmiljö är i fokus

2.1. Ett jämställdhetsperspektiv ska vara integrerat i alla led av beslutsfattande, planering och utförande av Lärarhögskolans verksamheter. Aktiva åtgärder ska vidtas för att Lärarhögskolans fysiska- och psykosociala arbetsmiljö ska vara bra. Medarbetarnas upplevelser av sin arbetssituation är viktiga mätverktyg för att bedöma arbetsmiljön.

Därför arbetar Lärarhögskolan med

- kontinuerliga uppföljningar av medarbetares upplevelser av sin arbetsmiljö och lika villkor
- nära dialog med medarbetare och ombud för lika villkor och arbetsmiljö
- ständiga förbättringsarbeten för medarbetares arbetsmiljö och lika villkor.